

Anatomia humana

ABDICAR EL DIA DEL REFERÈNDUM

Jorge Bello
Metge Pediatre

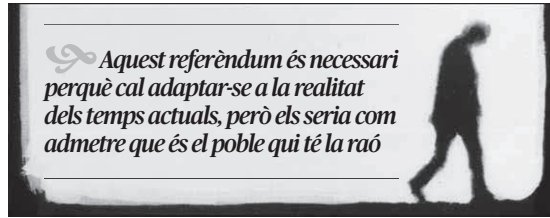
Vull ressaltar que Joan Carles I va abdicar un 2 de juny, que és el dia, de 1946, en el qual els italians van votar, en referèndum, que deixaven la monarquia, dels Savoia, i abraçaven un sistema republicà, democràtic, de govern. Crida molt l'atenció: va abdicar, aquí, el dia que allà era festiu per recordar, precisament, el referèndum que va rebutjar la monarquia.

Ja sé que les circumstàncies d'Itàlia i de la monarquia italiana d'aquell moment eren ben diferents de les actuals, a Espanya, i per aquest motiu no es poden plantejar comparatives. Però la coincidència de les dates és innegable, i és per tant inexcusable preguntar-se si és una casualitat, un capritx del calendari, o és més aviat una coincidència que amaga un missatge, tal vegada una petició, un encàrrec.

En considerar que la data per abdicar va ser escollida amb tot de cura, i que la va escollir qui abdicava, personalment, no puc pensar que la coincidència amb l'efemèride del referèndum italià, que és festa nacional a Itàlia, on Joan Carles va néixer, i on va viure un temps, sigui només quelcom de fortuït, producte tan sols de la casualitat.

Per tant, haig de pensar que ha estat escollida de manera deliberada i que amaga, en conseqüència, un missatge: un encàrrec.

El missatge, l'encàrrec, no pot ser cap

altre que un referèndum. Hem d'entendre que qui abdica no pot parlar de referèndum, òbviament, perquè se'n va després de gairebé tota una vida assegut al tron. Però sí que pot fer que en parlin d'altres. No pot parlar-ne, és clar que no, i deixar el fill sense feina, però sí que pot fer que d'altres en parlin, i esperar que ells, i no pas ell, plantegin la qüestió del referèndum, tal com ha passat.

❖ **PROU SAP JOAN CARLES** que la monarquia no gaudeix en absolut d'un recolzament majoritari, i que no hi ha arguments per pensar que el recanvi generacional motivarà un canvi substancial en aquest sentit.

Ho sap perquè va haver de disculpar-se, com un flet que demana perdó perquè va fer una de grossa. En fer-lo va deixar palès, de primera, que és un esperit sincer que de cop i volta va caure en la crua realitat.

I de segona, que la decadència i el desprestigi li exigien, com si fos un harakiri, la valentia de donar-li la cara, sacrificar-se en públic, gairebé immolar-se, per mirar de salvar un honor que, segons enquestes posteriors, no aconseguí de salvar.

Un referèndum significaria una entra-

da única i definitiva en el temps modern de la democràcia, i una retirada prudent, estratègica, intel·ligent, tot obeïnt la voluntat d'un poble. No quedaria

gens malament. Per sempre més podrien dir que van saber-se adaptar a les exigències, tot i que dures, dels temps que van haver de viure. És fàcil de trobar exemples de família reial sense càrrec ni feina pública, i no sembla que estiguin patint cap ànsia.

❖ **DES DEL MATEIX DIA** de l'anunci de l'abdicació, força gent va reunir-se aquí i arreu per demanar una consulta sobre si monarquia o república. Aquesta demanda, trobo que és legítima atès que la monarquia és una institució que ja ha fet el que havia de fer, i ara toca retirada: gràcies, moltes gràcies, i adéu. Polítics bascos, catalans i balears també demanen aquest referèndum, i Menorca va manifestar-se clara i eloqüent, dissabte passat.

Però aquí no n'hi haurà cap, de referèndum, tal vegada perquè l'oportunitat de repetir la història, que ara és cosa de fills, tant d'una banda com de l'altra, i de pentinar-se per sortir en aquesta foto, amb la il·lusió de salvar l'honor d'aquesta manera, tal vegada tan ingènua com aquella, és com un pastís de xocolata per a un flet golafre.

bello.cat / jordibell@gmail.com

Un lugar para disentir

¿REPÚBLICA O MONARQUÍA?

Joan Sans Payeras
Libre pensador

Que la monarquia, como sistema de Estado es anacrónica y carente de un espíritu democrático, nadie puede negarlo. Que hoy en día, la jefatura de un Estado recaiga sobre un cargo vitalicio, hereditario, con inviolabilidad penal de su titular y con prevalencia del hombre sobre la mujer, por mucho que esté escrito en una constitución, sigue careciendo de espíritu democrático.

Que el espíritu democrático nada tiene que ver con la legitimidad democrática, referendada en las urnas, también es cierto.

Que la república es un sistema en la que todos pueden llegar a la jefatura del estado mientras que en la monarquía nos está vetada a todos, también es cierto. Pero no olvidemos que la república está presidida por un político. Y eso ya no es tan bueno. O al menos, la experiencia así nos lo indica.

Y no tan solo por un político, sino por el partido que lo sustenta. Sus amigos, sus contratos, sus familias. Toda una corte...

Y los españoles somos muy picarros, muy tendentes a la estafa y al desaguisado, y necesitamos de alguien que nos controle y nos vigile. Un alguien ajeno a las decisiones y voluntades de cada cuatro años. Un alguien que no pueda comprarnos el voto, ni que nosotros podamos comprarle a él. Ni los bancos, ni las eléctricas, ni las petroleras, vamos. Y eso ya es difícil.

Además, para qué sustituir una figura por otra. ¿Por qué no hacer que el mismo presidente del gobierno sea el presidente de la república? Pero no, la cuestión es mandar, tener poder y chupar del bote. Y cuantos más, mejor.

¿Por qué todos quienes se manifiestan por una república no lo hacían años o meses antes? ¿Por qué no crear un partido republicano que se presente a las elecciones con el programa de promover una república?

Porque saben que España no quiere una república. España tiene demasiados malos recuerdos de las intentonas.

Pero los españoles también tienen derecho a decidir.

España también le gustaría algunos reajustes en la monarquía.

Que el rey, fuera rey, pero ni consortes ni padres ni abuelos, ni yernos ni hijas. Que de inviolabilidad, nada de nada. Ni aforados ni protegidos. Tampoco en los políticos, que quede también claro. Y eso ya es más difícil.

Habría que romper muchas estructuras, muchos esquemas, y ahora, precisamente ahora no es el momento.

Y si todos que vociferan esperaron a que el viejo monarca abdicara, ¿por qué no dar una oportunidad al joven rey Felipe VI?

Tal vez, el futuro nos depare algunas sorpresas.

De momento prefiero la sencillez de Letizia.

www.joansans.blogspot.com

Es racó d'en Cambreta

INVENTARI DE L'ABSURD

Gustau Juan Benejam

Les eleccions europees encara duen coa. En Rubalcaba, tan escarnit pel partit del govern, ara l'han convertit en heroi nacional, una volta ha dimitit (a la seua manera) després de la desfeta electoral. Podemos és l'estrella emergent de panorama polític espanyol. Els desig sort; però maldin que no els passi com als socialistes el 1982, que es van trobar amb uns resultats electorals sense infraestructura interna ni experiència per gestionar-los, i els en va passar de pillo ben qualcun que se'n va aprofitar. És una història prou coneguda.

I mentre la gent fa mans i mànigues per recollir qualcun dels contractes laborals que propicia el començament de la temporada turística, es publiquen les darreres dades oficials de l'atur, que donen una lleugera pujada de l'ocupació: és la recuperació! diu el Govern central, evidentment fruit de la seva encertada política. Però, quina casta d'ocupació? Bé, ja ho sa-

bem quina, precària, temporal, de baixa qualitat...

El president del Banc Central Europeu anuncia mesures per a la reactivació econòmica, esperades feia temps. Tota la claca aplaudeix. La majoria es limita a preparar-se per recollir els regalims que es pensa que deixaran les masses de turistes estrangers que trepitjaran les nostres platges. Avui, qui parlar de desestacionitzar el turisme, quan veus del propi sector diuen que no hi ha alternativa al sol i platja?

Recuperació, quina? Nostra o dels estats que tenen ciutadans que poden sortir a fer vacances fora del seus territoris? I amb quines polítiques? Per molt que des-

❖ **La democràcia no consisteix en la voluntat dels ciutadans expressada a les urnes? Tanta por els fa l'opinió de la ciutadania, no sols en aquesta qüestió (la monarquia) sinó també en tantes altres? De quina democràcia parlem, idè?**

del Govern inflin el pit per dir que no tot allò ve (que manen) de Brussel·les ho hem de complir, aquí.

I, amb tota aquesta renou, el rei abdica. Tindrem un altre rei Felip, VI és clar, seguint l'ordre dels reis de la corona castellana; perquè aquesta és la verdadera «pàtria comuna», l'Espanya que tenim, o així ens ho diuen, així volen que ho creguem, en silenci, no l'Espanya una però diversa, açò darrer dit amb la boca ben petita.

Fa molts d'anys que es va votar la monarquia actual, en unes circumstàncies prou especials i excepcionals. La majoria dels qui ara tenen dret de vot o no eren nats o no tenien edat legal per votar; i la situació és prou diferent. N'hi ha que creuen que és el moment per tornar a demanar al cos ciutadà què en pensa. Tanmateix, la democràcia no consisteix en la voluntat dels ciutadans expressada a les urnes? Tanta por els fa l'opinió de la ciutadania, no sols en aquesta qüestió sinó també en tantes altres? De quina democràcia parlem, idè?

Una darrera, en Duran, tants d'anys portaveu de CIU a la capital, insinua, també, que se'n va. Fins ara a Madrid ningú li feia cabal; ara és el darrer heroi: «era tan bon home...» diu la cançó.

Ben de ver, vivim temps rics en esdeveniments, però, també de contrastos, prou vegades massa absurds.